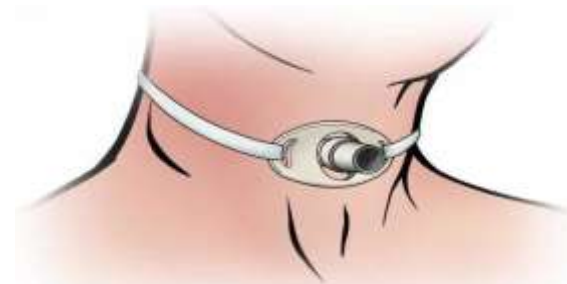

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان شهداء سلامت نی ریز

چگونگی مراقبت از تراکئوستومی و تکنیک ساکشن کردن آن

تهیه کننده: طیبیه فلاحتی (کارشناس ارشد پرستاری)

تاریخ تهیه: بهار 1401

تاریخ بازنگری بعدی: بهار 1404

تایید کننده: دکتر محمد صادق قاسم پور متخصص داخلی

منبع: برونر سوارث، 2014

تراکئوستومی چیست؟

تراکئوستومی باز کردن یک راه هوایی در لوله تراشه است که شما آنرا به صورت یک حفره در زیر گلو مشاهده می کنید. تراکئوستومی با یک نوار باریک به دور گردن بسته می شود و یک کاف به آن متصل می باشد که باید پر از هوا باشد تا از خروج آن جلوگیری کند و مانع ورود ترشحات از دهان و معده به ریه می شود. در زیر لوله تراکئوستومی یک عدد گاز قرار دهید تا باعث جذب ترشحات تراکئوستومی شود.

ساکشن تراکئوستومی چگونه است؟

در بیمارانی که تراکئوستومی شده اند مکانیسم سرفه ضعیف است. این بیماران برای دفع ترشحات دستگاه تنفس دچار مشکل هستند و نیاز به ساکشن دارند. زمانی باید بیمار را ساکشن کنید که صدای غیر طبیعی در ریه ها شنیده شود یا اینگه شما ترشحات را مشاهده نمایید.

توجه داشته باشید که ساکشن کردن غیر ضروری علاوه بر آن که خطر عفونت را بالا می برد باعث آسیب به دستگاه تنفسی بیمار می شود.

چه وسایلی جهت ساکشن تراکئوستومی مورد نیاز است؟

1. دستکش و گاز استریل، ماسک، شیلد، دستگاه ساکشن، سوند ساکشن، آمبوبگ، لوله رابط ساکشن، کپسول اکسیژن.

2. قبل از انجام ساکشن حتما از دستگاه بخور و فیزیوتراپی قفسه سینه استفاده کنید. این کار باعث رقیق تر شدن و کنده شدن ترشحات از مسیر راه هوایی می شود و عمل ساکشن کردن به طور موثرتری انجام می گیرد.

3. قبل از انجام ساکشن به بیمار بگویید که امکان دارد حین ساکشن کردن احساس ناخوشایندی داشته باشد. او را به آرامش دعوت کنید، سپس دست خود را بشویید و ماسک بزنید.

4. حدود 3-5 دقیقه به بیمار اکسیژن با غلظت 5-10 لیتر بدهید. این کار باعث می شود که بیمار حین ساکشن کردن دچار کمبود اکسیژن نشود. سپس دستگاه ساکشن را روشن کنید و روی دور متوسط تنظیم نمایید. (دور دستگاه نباید بیش از 120 میلی متر جیوه باشد).

5. لوله رابط ساکشن را به دستگاه ساکشن وصل نمایید و سوند ساکشن را بدون آن که از پوشش کامل خارج کنید به لوله رابط ساکشن وصل کنید.

6. بیمار را در وضعیت نیمه نشسته قرار دهید. دستکش استریل بپوشید و سوند ساکشن را بدون آن که با جایی تماس پیدا کند از پوشش آن خارج کنید. 7. سوند ساکشن را حدود 10-15 سانتی متر وارد تراکئوستومی کرده و با یک چرخش 360 درجه به آرامی بین انگشت شست و اشاره چرخانده و آن را از تراکئوستومی خارج نمایید.

8. ساکشن کردن نباید بیش از 10-15 ثانیه طول بکشد. بسته به میزان ترشحات بیمار این عمل را چندین بار تکرار نمایید.

9. دقت کنید در بین هر بار ساکشن کردن به بیمار 3-5 دقیقه اکسیژن با غلظت 5 تا 10 لیتر بدهید و لوله ساکشن را با سرم شستشو بشویید.

چه نکاتی در هنگام ساکشن تراکئوستومی باید رعایت شود؟

1. اگر ترشحات بیمار غلیظ بود و یا به صورت تکه های خلط جامد در آمده است، بهتر است مدت زمان بیشتری از بخور استفاده نمایید.
2. در صورتی که گاز زیر تراکتوستومی آلوده به ترشحات گردید و مرطوب شد، باید تعویض شود.
3. در صورت آلوده شدن بند تراکتوستومی به ترشحات با رعایت اصول ایمنی آن را تعویض نمایید.
4. بند تراکتوستومی را طوری ببندید که دو انگشت به راحتی از زیر آن رد شود.
5. قبل از هر بار تغذیه، چک کنید کاف تراکتوستومی پر از هوا باشد.
6. مراقب باشید کاف را قیچی نکنید، در صورت قیچی شدن و یا سوراخ شدن کاف، با یک فرد کارشناس تماس بگیرید و مراقب باشید که تراکتوستومی از جای خود خارج نشود.
7. در حین استراحت کردن مواظب باشید پتو، ملحفه و... روی تراکتوستومی بیمار را مسدود نکند.
8. از ارتباط بیمار با افراد مبتلا به سرماخوردگی یا دیگر عفونت های تنفسی جلوگیری کنید.
9. هنگامی که بیمار سرفه می کند آمو نزنید این عمل باعث آسیب شدید به بافت ریه می شود.
10. مراقب باشید محل استراحت بیمار عاری از هر گونه گرد و غبار باشد و اگر مگسی وجود دارد از پشه بند و یا پارچه توری برای جلوگیری از وارد شدن پشه و مگس در لوله تراکتوستومی استفاده کنید.
11. هیچ شیء خارجی را هرگز وارد تراکتوستومی نکنید.

توجه داشته باشید:

1. نکات استریل را به دقت رعایت نمایید.
 2. بعد از اتمام ساکشن 10 دقیقه به بیمار اکسیژن با درصد بالا بدهید. بعد از آنکه متوجه شدید وضعیت تنفس بیمار کاملاً مطلوب است می توانید اکسیژن را قطع کنید.
 3. لوله ساکشن ها یکبار مصرف هستند بعد از هر بار استفاده باید دور انداخته شود.
 4. ساکشن را بهتر است قبل از وعده غذایی، قبل و بعد از خواب انجام دهید، اما دقت داشته باشید که عملیات ساکشن زمان مشخصی ندارد و در واقع بر حسب نیاز بیمار است.
 5. هرگز سوند ساکشنی که وارد دهان بیمار کرده اید را وارد تراکتوستومی نکنید زیرا بلافاصله باعث انتشار عفونت می شود.
 6. بعد از هر بار ساکشن مقداری سرم شستشو وارد لوله رابط ساکشن کنید تا ترشحات کاملاً از لوله پاک شود و دستگاه ساکشن برای استفاده مجدد آماده گردد.
 7. بعد از اتمام عملیات ساکشن سر لوله رابط را با یک گاز استریل بپوشانید.
 8. حداقل روزی 3 بار ظرف جمع کننده ترشحات را خارج و به خوبی با آب و مایع سفید کننده بشویید و در معرض نور خورشید آن را خشک نمایید.
 9. بعد از اتمام ساکشن دست ها را با آب و صابون بشویید و خشک کنید.
- مراقبت لازم بعد از تراکتوستومی در منزل:**
- * قبل از تغذیه کاف را باد کنید.
 - * غذا خیلی داغ نباشد.
 - * رژیم غذایی نرم و مایع باشد.

- * از مصرف غذاهای زیاد شیرین که باعث ترشح بزاق می شود خودداری شود.
- * بهداشت دهان و دندان فراموش نشود.
- * به بیمار آموزش داده شود که می تواند جهت حرف زدن روی منفذ را به مدت کوتاهی بگیرد.
- * قبل از شروع انجام هرکاری دست ها شسته شود در صورت تغییر رنگ اطراف ناحیه به پزشک مراجعه کند.
- * درموقع ابتلا سرما خوردگی و یا عفونت مجاری تنفسی با پزشک مشورت کنید.
- * سردی بیش از حد هوا یا خشک بودن هوا سبب آزدگی بیمار می شود.
- ایجاد رطوبت کافی محیط اهمیت زیادی دارد.
- * به طور مستقیم در معرض هوای سرد قرار نگیرد زیرا باعث خشکی مخاط و سرفه می شود.
- * اگر دلمه روی پوست به وجود آمده باید مرطوب کننده بدون روغن روی پوست مالیده و سپس بایک وسیله استریل دلمه ها را از روی پوست برداشت.
- * تشویق بیمار به سرفه کردن مکرر، فیزیوتراپی تنفسی شامل ماساژ پشت قفسه سینه.

وبسایت: heyritshpasma.ac.ir
 شماره تماس: 021-1114
 پورتال: 021-1114

با استفاده از نرم افزار بارکد خوان از طریق تلفن همراه می توانید فایل متنی پمفلت را دانلود نمایید.